

Kazinczy Ferenc: Ontológus és neológus
 nálunk és más nemzeteknél (részlet)

A nyelv egyik legfőbb kincse, egyik legfőbb
 dicsője a nemzetnek, s a nemzeti léleknél mind igen
 szép beje, mind hív fenntartója s ébresztője. Erre azt
 mind az egyik fél, mind a másik, s szereti a nyelv-
 vet szent hazafisággal: abban hasonlanak meg, hogy
 míg az egyik azt elváltatásától félti, a másik
 annak elváltatását, azaz haladását még óhajtja
 is.

A nyelv olyan, mint az ég íve a maga egymásba
 futó színeinek gyönyörű játékaival. Ellentja a
 szép játékot, ami a színeket a magok nemese abazja
 osztani.

Jól is szépen az is, ami tüzes ontológus és tüzes
 neológus egyszersmind, s egyszersben is ellenkezis-
 ben van inmagával. Hamisan lépni a tárcban csak
 annak szabad, ami tárcolni igen jól tud, és amit a
 grácia láthatatlanul lebeg bírul. S mi szabad
 az irónak ezen isbola értelmé szerint? A fentebb
 nemben mindaz, amit a minden nyelvnek ideálja
 megkíván, a magyar nyelv természete világosan
 nem tilt.